

Másodikos és harmadikos középiskolás diákoknak

Felvételi nyílt nap Budapest

DM-információ
Az ELTE Állam- és Jogtudományi Kar épületében működő DFT-Budapest egyetemi előkészítő szervezet 2000. május 27-én térítésmentes központi felvételi nyílt napot rendez. A találkozón a felvételizők megismerkedhetnek a felkészüléshez szükséges legfontosabb tudnivalókkal.

A DFT-Budapest 2000. május 27-én térítésmentes felvételi nyílt napot rendez felsőoktatási intézménybe jelentkező diákok számára. Itt meghívott előadókkal, felvételi javítótanárokkal kísérletet tesznek a legesélyesebb kérdések felvázolására. A központi felvételi nyílt napon való részvétel a jelenleg másodikos (tizedikes) és harmadikos (tizenegyedikes) diákok számára is kifejezetten tanácsos. Megjelenésük azért fontos, mert a felsőoktatási túljelentkezések miatt csak azok a hallgatók pályázhatnak biztosan a főiskolai és egyetemi helyekre, akik már idejekorán megkezdik a módszeres felkészülést a felvételire. Az érintett diákok köre: jogi karra (ELTE, JPTE, JATE, ME, KLTE), vagy PPKE illetve KGRE ÁJK), az Államigazgatási vagy a Rendőrtiszti Főiskolára, politológia szakra, magyar nyelv és iroda-

lomból, vagy történelemből bárhová (különösen bölcsészkarokra), illetve matematikából gazdasági felsőoktatási intézményekbe az 1999–2000-es, a 2000–2001-es és a 2001–2002-es tanévben felvételizők.

A magyar nyelv és irodalom, történelem, illetve matematika felvételi analízis mellett a következő kérdésekre kapnak választ a diákok: Milyen sorrendben érdemes jelentkezni a felsőoktatási intézményekbe? Milyen tankönyvek alkotják a felvételi követelményrendszert? Mit kell tudni a felvételi követelményrendszeréről? Milyen kérdések, ponthatárok várhatók a felvételin? Mi a pontszámítás módja? Milyen típusfeladatok szerepelnek a felvételi tesztsoron és azoknak mi a – javítótanárok által elvárt – megoldási menete? Hogyan lehet felülvizsgálati kérelemmel élni? Mit kell tudni az átjelentkezéséről, az egyetemi életről, követelményrendszeréről?

Minden megjelent diák ajándékba kap egy magyar nyelv és irodalom, történelem, illetve matematika felvételire elengedhetetlen gyűjteményt. A résztvevők korlátozott száma miatt megjelenés csak előzetes jelentkezés alapján lehetséges! Jelentkezés, további információ: 06-30-2319-713, 06-30-2307-309, www.dft.hu

Az első „német” fecskék

Munkatársunktól

A Potsdami Egyetem jogi fakultásával létrejött megállapodás nyomán 1998 szeptemberében négyeszeszter (kétéves) gazdaságjogi tanfolyam indult a szegedi jogi karon „Deutsches Wirtschaftsrecht” címmel, német nyelven. A nappali tagozatos hallgatók mellett már végzett jogászok is részt vehettek a képzésen. Mint dr. Balogh Elemér, a német jogi tanfolyam felelőse elmondta, a kurzus megszervezését az motiválta, hogy térségünkben egyre élénkebb a német gazdasági aktivitás, és ennek megfelelően nem volt nehéz az együttműködésre készséges német partneregyetemet találni.

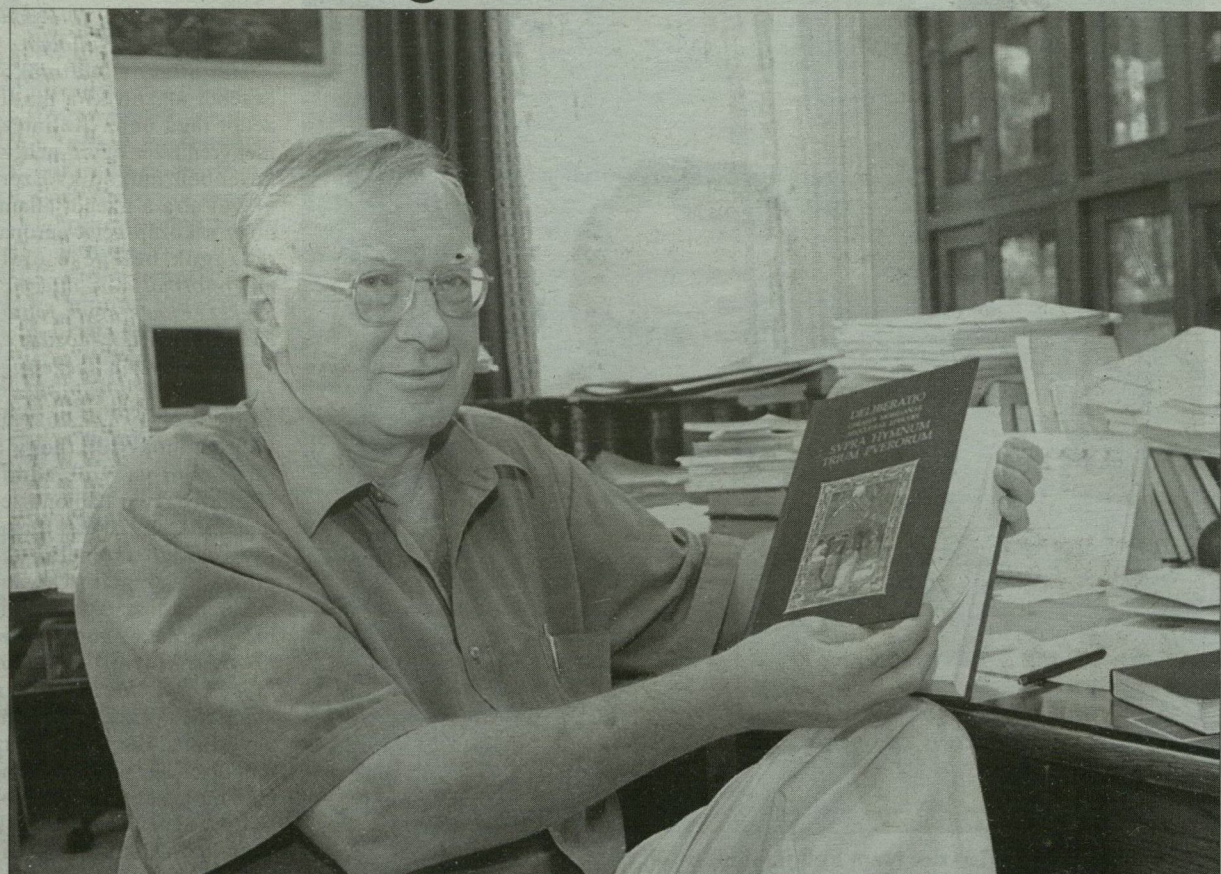
Szeged „előretolt helyorség”, melynek előnyeit ki kell használni. Az összesen mintegy 300 óra terjedelmű felölöl tematika főbb tárgyai a következők: polgári jog, biztosítási jog, kereskedelmi és társasági jog, német és európai versenyjog, adójog, végrehajtási jog, német és európai munkajog, bankjog és Európa jog. A tanfolyamot sikeresen elvégzők szombaton délelőtt vehették át a Szegedi Tudományegyetem és a Potsdami Egyetem által közösen kiállított bizonyítványt.

A német fél arra is ígéretet tett, hogy a végzetek Potsdamban folytathatják jogi tanulmányaikat, ahol a szegedi stúdiókat beszámítják.

Dr. Besenyei Lajos dékán gratulál a diplomához. (Fotó: Karnok Csaba)

Megjelent Szent Gellért Deliberatiója Korának legtudósabb embere volt

Dr. Szegfű László: Harminc évig bővültük a szöveget. (Fotó: Schmidt Andrea)

Dr. Szegfű László, a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kara Történettudományi Tanszékének vezetője – a néhány éve elhunyt dr. Karácsonyi Béla professzorral – a kiadója és fordítója Velencei Szent Gellért egyetlen ismert, korunkra megmaradt művének, a Deliberationnak. Az új latin-magyar kiadás bemutatóját ma tartja a Városházán a Szeged-Csanádi Püspökség és a szegedi önkormányzat.

– Tanár úr, hogyan kezdődött a már több évtizede tartó „kapcsolat” Gellért püspökkel?

– Történészhallgató voltam, amikor Karácsonyi Béla professzor felajánlotta a feladatot: értekezzen a Deliberatióról. Igen magabiztosan azt válaszoltam, fél év alatt lefordítom a művet. Nos, két hónap alatt öt-hat oldalt sikerült lefordítanom, persze, azt is el kellett dobni. Ekkor Karácsonyi professzorral abban állapodtunk meg, hogy közösen végezzük el a munkát. Három év alatt a hetedik könyv végéig jutottunk el, ami egy nyolc könyvből álló mű esetében elégedettséggel tölthetett volna el bennünket, ha a nyolcadik könyv nem lenne majdnem olyan hosszú, mint az első hét együttvéve. Az egyetem után akkori munkahelyemről, az egyetemi könyvtárból fizetés nélküli szabadságra távozva fordítottuk le az utolsó könyvet. Azután még sokszor újrafordítottuk – végül is 30 évig bővültük a szöveget, mire megszületett a mostani, kritikai, kétnyelvű kiadás.

– Vannak szerzők, akiket könnyű fordítani, másokat nehéz. Gellért melyik kategóriába tartozik?

– Gellértet irtózatosan nehéz fordítani. A Deliberatio elején például érezhető, hogy maga is nehezen lendült bele az írásba, de mindvégig megmarad csapongó stílusa, hirtelen gondolatváltásai, a mondanója bőségből eredő zavar, a vissza-visszatérés a már megkezdett gondolatokhoz, majd újabb elkalandozásai.

– Feltehetően 1018 körül érkezett hazánkba. István király felismerte tehetségét, és Imre herceg mellé rendelte

több teológiai értekezést írt, de ebből ez az egy maradt ránk. Az 1042-ben írt Deliberatioóban Dániel próféta könyvének hat verséhez, a Nabukodonozor által tűzpróba alá vett három zsidó fiú himnuszához nyújt teológiai magyarázatot. Ez az első ismert, Magyarországon írt teológiai értekezés, melyet felfedezése után Batthyány Ignác erdélyi püspök adott ki. A Deliberatio, bár elsősorban teológiai elmélkedés, szorosan kapcsolódik a konkrét korabeli eseményekhez, például a bogumil eretnység terjedéséhez.

– Mit tartalmaz a Deliberatio mostani kiadása?

– A latin nyelvű kritikai szöveg és a magyar fordítás mellett a biblikus utalásokat, a szentírási helyek mutatóját, a nem szentírási egyházi szövegek mutatóját, név- és tárgymutatót, a kritikus szavak mutatóját, valamint egy Gellért-bibliográfiát.

– A püspök életét két legendából ismerjük. Mennyiben felelnek meg ezek a leírások a valóságnak?

– A kisebb legenda 12. századi kivonat, azt az őselegedát, amelyből készült, a 14. század második felében átiratták. Gellért velencei éveinek leírásába például beleoltották egy másik velencei szent életrajzát – ez alaposan félrevitte a püspök származására vonatkozó kutatásokat. Sokáig a Sagredo családból származtaták Gellértet, ami azért lehetetlen, mert ez a család Gellért idejében még Dalmáciában létezett. Kutatásaim arra az eredményre vezettek, hogy Gellért a Morosini családból származott, amely viszályba keveredett István király sógorával, így Gellértnek Orseolo Ottó miatt kellett elmenekülnie. A legendáknak azokat az epizódjait is nagyrészt átiratták, ahol Gellért szentbeszédekkel mond, hiszen olyan tételes beszédek (sermók) szerepelnek benne, amelyek csak később jönnek dívatba.

– Tudom, hogy harminc évnyi kutatás után nagyon nehéz röviden összefoglalni Gellért magyarországi szerepét, mégis erre kérem.

– Feltehetően 1018 körül érkezett hazánkba. István király felismerte tehetségét, és Imre herceg mellé rendelte

tanítónak. Amikor 1024-ben az előző velencei doge családja hazánkba érkezett, Gellért elvonult a királyi udvarból remetéskedni a bakonybéli renetegbe. Később, Ajtony leverése után az uralkodó a határ menti területekre helyezte a kereszténység terjesztésének feladatával. Itt könyvek hiányában kellett dolgoznia – feltehetően saját könyveinek lemásolásával és cseréjével próbált könyvekhez jutni. Valószínű, hogy a Deliberatio is így került ki Németországba. A marosi (később Csanádi) egyházmegyében keményen dolgozott az egyház kiépítésén, iskolát alapított, papokat képezett, hogy anyanyelven tudják hirdetni az igét. Politikai szerepét igazán István halála után bontakozott ki: Orseolo Péterrel szemben Vazul gyermekeit támogatta. Az Endrét és Leventét behívó összeesküvők is az ő egyházmegyéjének központjában, Csanádban szervezkedtek, innen hívták be őket. Amikor Endre és Levente az országra értek, az ő támogatásukra szervezett tömeg azt követelte, hogy a pogány hit szerint élhessenek és megölhessék a keresztény papokat, püspököket. A főpapa Fehérváron úgy döntött, hogy követtséget küldjenek Vazul fiaihoz – ennek vezetője Gellért volt. A legenda és az életrajzok szerint mártíruma reggelén Diósdon misézett, majd tovább indulva a Rudas-fürdő tájékán találkozott össze azzal a pogány-erettel csapattal, akik felháborodva az idegen Péter uralmán, minden külföldi papot kivégeztek. Gellértet a kocsijával együtt húzták fel a Kelenhegyre, és a szikláról letaszították. Mivel még volt benne élet, halálra szurkálták és kövezték.

– Gellértet nemcsak teológusként, hanem olyan bölcsként tartják számon, aki korának minden tudományos eredményét ismerte.

– Nyugodtan állíthatjuk, hogy Gellért a legtudósabb embere korának. Maga a Deliberatio is tárháza a korabeli bölcsességeknek, legyen szó teológiáról, filozófiáról vagy természettudományról. E művből egyértelműen kiderül, hogy bár a hit és a vallás dolgait minden más elé helyezi,

nem nézi le a világi tudományt, sőt, állítja, hogy a tudatlanság szenvedés, tudományok nélkül a világ kormányozhatatlan.

– Szükségszerű volt-e bukása?

– Úgy gondolom, igen. Gellért kemény, radikális személyiség volt, aki mindig határozottan kitartott álláspontja mellett. Amikor például Aba Sámuel magához ragadta a hatalmat 1042 húsvétján, nem koronázta meg, sőt politikai gyilkosságaiért átok érték szentbeszédét mondott rá. Az egyházi hatalmat kérlelhetetlenül fölébe helyezte a világinak, és a „rossz”, zsarnok királyokat kegyetlenül ostromozta. A kérdés szerintem csak az volt, Aba öleti meg vagy Péter, vagy a lázadó tömeg lesz a gyilkosa.

– Gondolom, a történész és az egyház Gellért-képe nem teljesen fedi egymást.

– Valójában Gellért megjegyzései és a mai hivatalos keresztény álláspont sem fedik teljesen egymást. Az egyházi írások azt sugallják, hogy az egyik oldalon volt a szent király, körülötte a jámbor udvar és a feddhetetlen klérus, a másik oldalon pedig a gonosz pogányok. Nos, Gellértnél ez nem egészen így van: nála a pogányok nem feltétlenül gonoszak, sőt, sokkal veszélyesebbnek tartja a léha életet élő, orgiázó, tiornyázó, vadászó, hatalmasodó főpapokat. Az egyház és a történész megközelítése pedig azért tér el egymástól, mert a történész feladata a valóság feltárása, az egyház pedig oktató-tanító céllal a legenda ápolása, a példamutatás hangsúlyozása. Egyetlen példa az eltérő megközelítésre: magam a források alapján teljes bizonyossággal Keresztelő Szent János halálának napjára teszem Gellért vértanúságát, az egyház pedig 1092 óta legkevésbé jelentős János-ünnepre: fogantatásának napjára – feltehetően azért, hogy ne essen egybe két fontos egyházi ünnep. Mindezek ellenére a történetek és az egyház is egyetért abban, hogy Gellért korának és a magyar történelemnek kiemelkedő személyisége volt. Ennek bizonyossága, hogy a Deliberatio kiadásában is együttműködtünk.

Keczer Gabriella

PR-konferencia az egyetemen

Munkatársunktól

Nemzetközi PR (public relations)-konferenciát rendez a Szegedi Tudományegyetem május 25–26-án, Tempus program keretében. Az előadók a párizsi egyetem, a londoni Queen Mary & Westfield Főiskola, a belgiumi egyetemek stratégiai vezetésének európai központja és a londoni Oktatásfejlesztési- és Támogatási Tanács munkatársai lesznek. A találkozó célja, hogy a magyarországi felsőoktatási intézmények szakembereinek segítséget nyújtson a hatékony PR-tevékenység megszervezésében. A plenáris előadásokon a PR feladatairól és eszközöiről, a hallgatókkal történő kapcsolattartásról, a nemzetközi kapcsolatokról, az intézményen belüli kommunikációról, a támogatásszerzésről és az egyetemi PR-stáb működéséről lesz szó. A szekciókban a helyi közösséggel, a végzett hallgatókkal és a sajtóval való együttműködésről, a képzési programok „eladásáról”, az Internet nyújtotta lehetőségekről és az egyetemi marketingről lesz szó. A konferenciát Mészáros Rezső rektor és Csurgai Csilla Tempus-koordinátor nyitják meg május 25-én 10.30-kor az egyetem Zoltán utcai Móra épületében.

Műszaki ellenőröket képeznek

Munkatársunktól

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény elrendeli az építési műszaki ellenőrök azonnali névjegyzékbe vételét és ki-mondja, hogy 2001. július 1-jétől csak azok maradhatnak a névjegyzékben, illetve csak azok vehetők fel, akik egy szakképzésen alapuló szakvizsgával rendelkeznek. A hatáskörébe tartozó műszaki ellenőri tanfolyamok szervezéséről és a szakvizsgák követelményeiről KHVM-rendelet rendelkezik. A rendelet melléklete tartalmazza a műszaki ellenőri tanfolyamok indítására és vizsgaszervezésére feljogosított intézményeket. Ezek az alábbiak: Állami Közüti Műszaki és Információs Kht., Budapesti Műszaki Egyetem Mémortovábbképző Intézet, Széchenyi István Főiskola, Kandó Kálmán Műszaki Főiskola, Gábor Dénes Főiskola, Matáv Oktatási Igazgatóság, Hírközlési Felügyelet, Vízügyi Tudományos Kutató Intézet Rt.

Hasonlóképpen FVM-rendelet intézkedik a hatáskörébe tartozó műszaki ellenőrök szakmai és vizsgakövetelményeiről, a szakmai vizsgák szervezésére feljogosított intézményekről. Ezek az alábbiak: Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építésmérnök Kara, Debreceni Egyetem Műszaki Főiskolai Kara, Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki Főiskolai Kara, Széchenyi István Főiskola, Győr, Szent István Egyetem Ybl Miklós Főiskolai Kara, Budapesti Műszaki Főiskola Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kara. Ezen intézmények az egyetemes szemléletű és színvonalú vizsgáztatás érdekében együttműködési megállapodást kötöttek, tehát bármely intézménynél ugyanazon feltételekkel lehet vizsgázni, külső tanfolyam elvégzése esetén is.